

VZOR: VŠEOBECNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ PRO SMLOUVY PODLE NOZ

Tento vzor lze použít pro smlouvy uzavírané mezi podnikateli. Zásadně ho nepoužívejte ve vztazích podnikatel-spotřebitel, v adhezních smlouvách a ve smlouvách se slabší smluvní stranou¹.

Tento dokument lze – na rozdíl od zbytku obsahu publikovaného na www.obczan.cz - volně užívat a šířit bez jakéhokoliv omezení, avšak s výhradou, že: a) nesmí být zcela ani zčásti užit nebo šířen v žádné placené publikaci, a b) pokud bude užit a/nebo šířen v jakékoliv publikaci, která je zdarma, může být šířen pod podmínkou uvedení zdroje a autorů. Pro vyloučení pochybností se uvádí, že použití tohoto dokumentu či jeho části v konkrétní smlouvě není “publikací”, ledaže je taková smlouva dále veřejně šířena jako vzorová.

Vždy pečlivě zvažte, která ustanovení jsou pro Vaši smlouvu použitelná. Dokument není určen k použití jako typický vzor, představuje spíše katalog možností, ze kterých je potřeba si vybrat. Doporučuje se, aby byl tento dokument použit pouze jako jeden z několika zdrojů právního know-how při sepisování konečné verze konkrétního dokumentu a aby uživatel vyhledal odbornou právní radu za účelem přizpůsobení tohoto dokumentu jeho specifické situaci.

Pozor, tento dokument neobsahuje žádná ustanovení vztahující se ke konkrétním smluvním typům. Rovněž neobsahuje vyčerpávající přehled právní úpravy v oblastech, kterých se týká.

Tento dokument byl zpracován ke dni 18. listopadu 2013 a má pouze informativní charakter. Upozorňujeme, že znění tohoto dokumentu musí být před jeho užitím aktualizováno podle platných a účinných právních předpisů a v souladu s rozhodovací praxí soudů. Autoři a Obczan.cz se vynasnaží, aby tento dokument byl průběžně aktualizován. Na jeho aktualizaci však nebudete upozorněni jinak, než zveřejněním novější verze na našem portálu. Vaše podněty a připomínky posílejte na adresu redakce@obczan.cz.

Autoři tohoto dokumentu jeho zpřístupněním na internetových stránkách www.obczan.cz neposkytují právní rady ve smyslu českých právních předpisů.

---

¹ § 433 NOZ.

VŠEOBECNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- 1. Zákaz postoupení.** Práva vzniklá z této smlouvy nesmí být postoupena bez předchozího písemného souhlasu druhé strany. Za písemnou formu [bude/nebude] pro tento účel považována výměna e-mailových, či jiných elektronických zpráv.
- 2. Osvobození postupitele při postoupení smlouvy.** Pro případ postoupení této smlouvy si strany ujednaly, že postoupená strana [nemůže odmítnout osvobození postupitele za žádných okolností] / [může odmítnout osvobození postupitele pouze do [stanovte lhůtu]].²
- 3. Započtení.** Započtení na pohledávky vzniklé z této smlouvy se nepřipouští.
- 4. Započtení nejisté a neurčité pohledávky.** Strany vylučují ve vztahu k pohledávkám [vzniklým z této smlouvy] aplikaci § 1987 odst. 2 občanského zákoníku a souhlasí s tím, že i nejistá a/nebo neurčitá pohledávka je způsobilá k započtení [avšak pouze do okamžiku případného podání žaloby na plnění z této smlouvy].
- 5. Odstoupení.** V případě podstatného porušení smlouvy jednou ze stran může druhá strana odstoupit od smlouvy [•/do•/časového omezení].³
- 6. Právo domáhat se zrušení závazku.** [•] se vzdává práva domáhat se zrušení závazku z této smlouvy podle § 2000 odst. 2 občanského zákoníku.⁴
- 7. Volba NOZ.** Tato smlouva a práva a povinnosti z ní vzniklá (včetně práv a povinností z porušení této smlouvy, ke kterému došlo nebo dojde) se budou řídit zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.⁵
- 8. Účinnost smlouvy.** Tato smlouva nabývá účinnosti okamžikem jejího podpisu poslední stranou.

² Dosud nepanuje jednoznačná shoda ohledně dispozitivnosti § 1899 NOZ.

³ Tj. nejen bez zbytečného odkladu po porušení (§ 2002 NOZ).

⁴ Práva podle § 2000 (2) NOZ se může vzdát pouze právnická osoba, bez ohledu na to, zda je podnikatelem i fyzická osoba se tohoto práva vzdát nemůže ani, když je podnikatelem.

⁵ Tuto textaci doporučujeme u smluv, které sice budou uzavřeny po 1. lednu 2014, ale u kterých bylo zahájeno jednání před koncem roku 2013, a tudíž může být sporné použití NOZ/SOZ a ObchZ.

- 9. Forma změny smlouvy.** Tato smlouva může být měněna pouze písemně.⁶ Za písemnou formu [bude/nebude] pro tento účel považována výměna e-mailových či jiných elektronických zpráv.
- 10. Neplatnost smlouvy pro nedodržení formy.** [•] může namítnout neplatnost smlouvy a/nebo jejího dodatku z důvodu nedodržení formy kdykoliv, a to i když již bylo započato s plněním.⁷
- 11. Domněnka doby dojití.** Pro účely doručování zpráv mezi stranami se namísto § 573 občanského zákoníku uplatní následující pravidla: [•].⁸
- 12. Promlčení práv.** Práva [•] vyplývající z této smlouvy či jejího porušení [včetně nároku podle § 634 občanského zákoníku (smlouva o smlouvě budoucí)] se promlčují ve lhůtě [v rozmezí 1 až max. 15 let] let ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé.⁹
- 13. Věcná břemena/vydržení svobody.** [Na práva stran vzniklá z této smlouvy či jejího porušení se neuplatní § 633 občanského zákoníku.] / [Strany se dohodly, že lhůta podle § 633 odst. 1 občanského zákoníku se prodlužuje na [•] let.]¹¹
- 14. Úplná dohoda.** Tato smlouva obsahuje úplné ujednání o předmětu smlouvy a všech náležitostech, které strany měly a chtěly ve smlouvě ujednat, a které považují za důležité pro závaznost této smlouvy. Žádný projev stran učiněný při jednání o této smlouvě ani projev učiněný

⁶ § 564 NOZ.

⁷ § 582 odst. 2 NOZ.

⁸ Srov. rozhodnutí sp. zn. 32 Cdo 2536/2007: „Právní domněnka je konstrukce, která může být založena pouze zákonem a jejímž důsledkem je za podmínek zákonem stanovených nutnost „bezpodmínečně nebo podmínečně předpokládat existenci něčeho, o čem není jisté, že je, nebo dokonce je jisté, že není“. (viz Prof. Viktor Knapp a kolektiv, *Občanské právo hmotné, sv. I, str. 121, Codex, Praha 1997*). Právní domněnku nelze založit dohodou stran.“ Existuje riziko, že závěry tohoto judikátu by se uplatnily i za účinnosti NOZ, a proto by případně sjednaná fikce doručení byla neplatná; V případě, že některá ze stran požádala o možnost doručování soukromých písemností do své datové schránky podle § 18a zákona č.300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, zvažte zda výslovně upravit tento způsob doručování i ve smlouvě.

⁹ § 630 NOZ podle § 634 se právo ze smlouvy o smlouvě budoucí na určení obsahu budoucí smlouvy promlčí za 1 rok od posledního dne lhůty, kdy měla být budoucí smlouva uzavřena.

¹¹ § 633 odst. 1: Brání-li osoba zavázaná z věcného břemene výkonu práva, promlčí se věcné břemeno, pokud oprávněná osoba neuplatní své právo do 3 let.

po uzavření této smlouvy nesmí být vykládán v rozporu s výslovnými ustanoveními této smlouvy a nezakládá žádný závazek žádné ze stran.¹²

- 15. Zavedená praxe a obchodní zvyklosti.** Strany si nepřejí, aby nad rámec výslovných ustanovení této smlouvy byla jakákoliv práva a povinnosti dovozovány z dosavadní či budoucí praxe zavedené mezi stranami či zvyklostí zachovávaných obecně či v odvětví týkajícím se předmětu plnění této smlouvy, ledaže je ve smlouvě výslovně sjednáno jinak.¹³ Vedle shora uvedeného si strany potvrzují, že si nejsou vědomy žádných dosud mezi nimi zavedených obchodních zvyklostí či praxe.
- 16. Předšmluvní odpovědnost.** Strany si sdělily všechny skutkové a právní okolnosti, o nichž [•] nebo [•] k datu podpisu této smlouvy věděly nebo vědět musely, a které jsou relevantní ve vztahu k uzavření této smlouvy. Kromě ujištění, která si strany poskytly v této smlouvě, nebude mít žádná ze stran žádná další práva a povinnosti v souvislosti s jakýmkoliv skutečnostmi, které vyjdou najevo a o kterých neposkytla druhá strana informace při jednání o této smlouvě. Výjimkou budou případy, kdy daná strana úmyslně uvedla druhou stranu ve skutkový omyl ohledně předmětu této smlouvy.¹⁴
- 17. Modifikovaná akceptace.** Odpověď strany této smlouvy, podle § 1740 odst. 3 občanského zákoníku, s dodatkem nebo odchylkou, není přijetím nabídky na uzavření této smlouvy, ani když podstatně nemění podmínky nabídky.¹⁵
- 18. Změna okolností.** [•] přebírá podle § 1765 občanského zákoníku riziko změny okolností, zejména v souvislosti s [•].

¹² § 556 odst. 2 a § 1726 NOZ.

¹³ S ohledem na § 545 NOZ (širší definice právního jednání oproti definici právního úkonu) je z důvodu právní jistoty lepší omezit rozsah/dopady tohoto ustanovení, dále srov. § 558 odst. 2 NOZ.

¹⁴ § 1728 odst. 2 NOZ; toto ustanovení je určeno k ochraně dobrověrné strany, která byt' nesdělí druhé straně vše, nejedná tak v úmyslu před druhou stranou něco zamlčet; hodí se k použití pouze pokud smlouva obsahuje výslovná ujištění ohledně vlastností svého předmětu a existuje záznam o tom, jaké informace byly druhé straně ohledně těchto vlastností sděleny (např. tzv. „disclosure letter“).

¹⁵ Souhlas stran s tímto pravidlem by si strany měly potvrdit v komunikaci předcházející uzavření smlouvy.

- 19. Závislé smlouvy.** Tato smlouva a [•] nejsou ve smyslu § 1727 občanského zákoníku smlouvami na sobě vzájemně závislými.¹⁶
- 20. Liberační důvody během prodlení.** Strany se dohodly, že kromě případů upravených v § 2913 odst. 2 občanského zákoníku zproští škůdce povinnosti k náhradě škody také mimořádná, nepředvídatelná a nepřekonatelná překážka vzniklá nezávisle na jeho vůli v době, kdy byl škůdce v prodlení s plněním smluvených povinností, avšak pouze od okamžiku vzniku takové překážky.
- 21. Mimořádná, nepředvídatelná a nepřekonatelná překážka.** Za mimořádnou, nepředvídatelnou a nepřekonatelnou překážku podle § 2913 odst. 2 občanského zákoníku budou strany pro účely této smlouvy [mimo jiné / výhradně] považovat následující události: [•].
- 22. Strany jako podnikatelé.** Pro vyloučení pochybností strany výslovně potvrzují, že jsou podnikateli, uzavírají tuto smlouvu při svém podnikání, a na tuto smlouvu se tudíž neuplatní ustanovení § 1793 občanského zákoníku (neúměrné zkrácení) ani § 1796 občanského zákoníku (lichva).
- 23. Odvážná smlouva.** Pro vyloučení pochybností se uvádí, že strany považují tuto smlouvu [ustanovení [doplňte] této smlouvy] za odvážnou smlouvu a tudíž se na závazky [z ní vzniklé] nepoužijí ustanovení občanského zákoníku o změně okolností (§1764 až 1766) a neúměrném zkrácení (§1793 až 1795).
- 24. Fixní závazek.** Pro vyloučení pochybností se uvádí, že [žádný] závazek [podle ustanovení [doplňte]] [je/není] fixním závazkem podle § 1980 občanského zákoníku.
- 25. Započítávání při plnění více dluhů.** Pokud bude jedna strana dlužit druhé více dluhů, pak bude jakékoliv plnění vždy započteno nejprve [doplňte Vaší preferenci pro pořadí uspokojování dluhů] a to bez ohledu na to, které závazky byly upomenuty a které nikoliv.¹⁷
- 26. Náhrada škody převyšující smluvní pokutu.** Strany se dohodly, že závazek zaplatit smluvní pokutu nevylučuje právo na náhradu škody ve výši, v jaké převyšuje smluvní pokutu.¹⁸

¹⁶ Pro vyloučení důsledků stanovených v § 1727 NOZ.

¹⁷ § 1933 odst. 1 NOZ.

¹⁸ § 2050 NOZ.

- 27. Náhrada škody po snížení smluvní pokuty.** V případě, kdy bude smluvní pokuta snížena soudem, zůstává zachováno právo na náhradu škody ve výši, v jaké škoda převyšuje částku určenou soudem jako přiměřenou a to bez jakéhokoliv dalšího omezení.¹⁹
- 28. Náhrada škody převyšující pokutu stanovenou právním předpisem.** Pokud jakýkoliv právní předpis stanoví pokutu (penále) pro porušení smluvní povinností (kdykoliv během trvání této smlouvy), pak nebude takovým nárokem nijak dotčeno právo na náhradu škody ve výši, v jaké převyšuje penále stanovené zákonem.²⁰
- 29. Oddělitelnost i pro zdánlivá (nicotná) jednání.** Ukáže-li se některé z ustanovení této smlouvy zdánlivým (nicotným), posoudí se vliv této vady na ostatní ustanovení smlouvy obdobně podle § 576 občanského zákoníku.
- 30. Vyloučení některých ustanovení.** Strany vylučují aplikaci následujících ustanovení občanského zákoníku na tuto smlouvu: § 557 (pravidlo contra proferentem), § 1799 a § 1800 (doložky v adhezních smlouvách)²¹, § 1805 odst. 2 (zákaz ultra duplum).²²
- 31. Žádná adhezní smlouva.** Strany výslovně potvrzují, že základní podmínky této smlouvy jsou výsledkem jednání stran a každá ze stran měla příležitost ovlivnit obsah základních podmínek této smlouvy.²³
- 32. Doba pro vytknutí vad.** Odchylně od zákona strany ujednávají, že vadu plnění lze vytknout do [stanovte dobu].²⁴
- 33. Použití směnky ke splnění dluhu.** Pro vyloučení pochybností se ujednává, že ke splnění peněžitého dluhu podle této smlouvy nelze použít směnku.²⁵

¹⁹ § 2051 NOZ.

²⁰ § 2052 NOZ.

²¹ § 1798 - 1801 NOZ – adhezní smlouvy – upravují tzv. zakázané doložky. Lze vyloučit jen mezi podnikateli a za podmínek § 1801 NOZ.

²² Dosud nepanuje jednoznačná shoda ohledně dispozitivnosti § 1805.

²³ § 1798 a násl. NOZ; toto ustanovení se hodí v případech, kdy je smlouva sice uzavřená ve znění navrženém jednou stranou, avšak druhá strana měla reálnou možnost smlouvu připomínkovat, byť tak neučinila; v žádném případě nemůže posloužit tomu, aby se jakkoliv erodovala ochrana příjemce adhezní smlouvy tím, že se takový dokument prostě prohlásí za smlouvu neadhezní.

²⁴ § 1921, § 1922 a § 2112 NOZ.

- 34. Odepření plnění.** Odlišně od zákona strany ujednávají, že plnění [koho] nemůže být odepřeno, ani když budou splněny podmínky § 1912 odst. 1 občanského zákoníku (vzájemné plnění).
- 35. Nároky z vadného plnění.** Strany si ujednaly, že pokud bude plnění podle této smlouvy vadné a vada bude odstranitelná, nemůže strana, které bylo plněno, požadovat slevu z ceny, pokud je vada odstranitelná a strana, která plnila (a) je připravena takovou vadu odstranit; (b) bez zbytečného odkladu začne vyvíjet činnost směřující k odstranění vady; (c) v takové činnosti řádně pokračuje; a (d) v rozumném čase a řádně vadu odstraní či předmět plnění vymění za bezvadný.²⁶

---

²⁵ § 1909 NOZ.

²⁶ § 1923 NOZ.